

***R. cumberlandense* tuo jatkoa atsaleoiden kukintakautteen**

Matti Hiltunen, Karhula, Kotka

Alppiruusut ja atsaleat ovat lyhytaikaisesti kukkivien kasvien maineessa, ja toki tämä yksitaisen pensaan osalta pitää usein paikkansa. Viileät säät jatkavat kukintaa, joka helteisessä säässä voi olla ohi reilussa viikossa. Hyödyntämällä eri alppiruusu- ja atsalealajikkeita saadaan kukintakautteen kestoa ja vaihtelevuutta. Ensimmäiset lajit ja lajikkeet kukkivat jo vapun tienoilla. Ongelmana ovat keväthallat, jotka voivat lopettaa kukinnan nopeasti. Runsain kukinta on yleensä kesäkuun puolella. Juhannukseen mennessä kukinta alkaa olla ohi. Muutamat lajit ja yksilöt jatkavat kuitenkin kukintaa aina heinäkuun puolelle, ikivihreistä esimerkiksi vaaleakukkaiset japaninalppiruusut, mustilanalppiruusut (*R. brachycarpum*) ja appalakkienalppiruusu (*R. maximum*). Atsaleoista myöhään heinäkuulla kukkivia ovat tuoksuatsalea (*R. viscosum*) ja *R. cumberlandense*. Näistä jälkimmäisen kukinta voi olla erittäin näyttävä.

R. cumberlandense on alkuperältään varsin eteläinen, esiintyen Amerikan Appalakeilla Alabamasta etelässä Virginiaan pohjoisessa, yleensä avoimissa metsissä yli 900 m korkeudella. Kylmän kestävyys-

deltään Cox & Cox rankkaavat kasvin luokkiin H4-5, eli sietävän vähintään -18... -24 °C. Kasvutavaltaan pensas on pysty, mutta kasvultaan hillitty jääden yleensä alle 1 m korkeiseksi kompaktiksi pensaaksi. Kasvi muistuttaa lähisukulaistaan liekkiatsaleaa (*R. calendulaceum*).

R. cumberlandencen kukat ovat yleensä oransseja – punaisia, ja viisijakoisen kukan ylin terälehti näyttää usein olevan selvästi kellerävä. Kukka on pituudeltaan ja halkaisijaltaan 3 ... 4 cm ja esiintyy 3 – 8 kukan tertuissa. Viisi hedettä ja emi ovat huomattavan pitkiä, noin kaksinkertaiset pituudeltaan itse kukkaan verrattuna.

Kukkanuput talvehtivat varsin pieninä ja kehittyvät vasta keväällä valmiiksi. Tämä ominaisuus parantaa kasvin kukintavarmuutta. Kukkat aukeavat kun kasvi on täydessä lehdessä. Yleensä kukinta alkaa kesä-heinäkuun vaihteessa kestäen 2 – 3 viikkoa. Kukinnot eivät katkeydy lehtien sekaan vaan päinvas-toin tulevat esille kuin vihreällä lehtitarjottimella oksien kärjessä.

R. cumberlandencen saatavuus näyttää olevan varsin huono ja sitä on harvoin tarjolla. Omani ostin muutama vuosi sitten kerhon yhteistilauksessa Glendoickista. Cox & Cox matalahkosta kestävyysrankkauksesta huolimatta

kasvi on menestynyt varsin hyvin kukkien uskollisesti vuodesta toiseen. Korkeudeltaan hidaskasvuinen pensas on nyt noin 90 cm. Alussa toki suojasin sen lumella mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi minulla on kaksi siementainta, jotka kukkivat ensimmäisen kerran kesällä 2007. Siementaimet vaikuttavat ainakin toistaiseksi selvästi aremmilta kuin Glendoickista ostamani taimi. Ilmeisesti lisäyksen alkuperä vaikuttaa.

R. cumberlandence on atsalea, jota ei voi kuin suositella: näyttävä, mui-

ta lajeja myöhäisempi kukinta keskikesällä jatkaa rhodokautta ja antaa mahdollisuuksia uusiin yhdistelyihin puutarhassa. Jos vain taimia löytyy, kannattaa kokeilla.

R. cumberlandence on aiemmin tunnettu tieteellisellä nimellä *R. bakeri*, joka on sittemmin todettu ilmeisesti luonnon risteymäksi. Kasvi risteytyy helposti lajien *R. arborescens* ja *R. viscosum* kanssa, jotka kasvavat luonnonvaraisena samoilla alueilla.

Kuva 1. *R. cumberlandence*n kukintakausi alkamassa